

Utfordringer i helse- og omsorgstjenesten - sett fra Vefsn

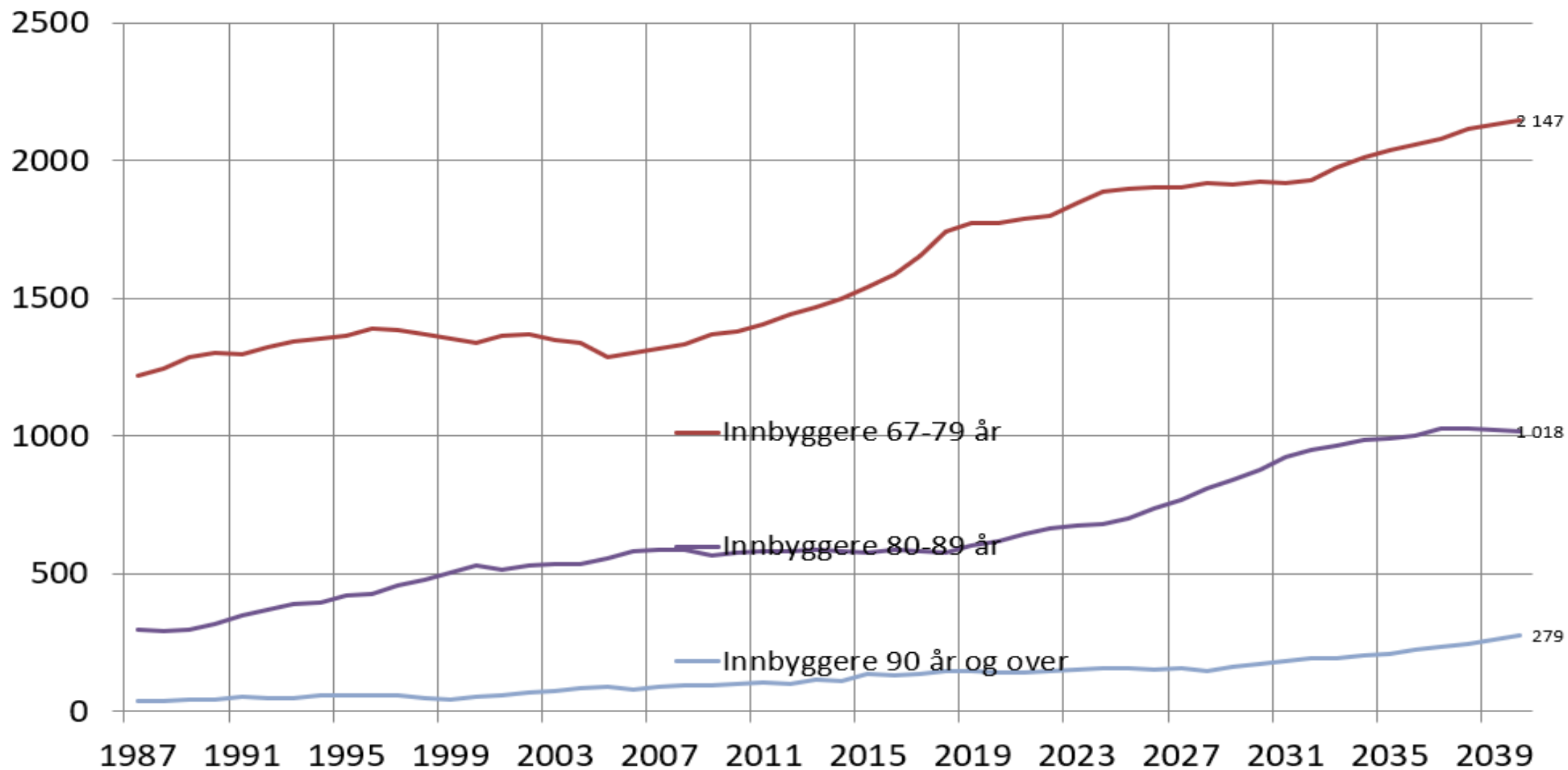
Kommunalsjef John-Arvid Heggen, Vefsn kommune

Disposisjon

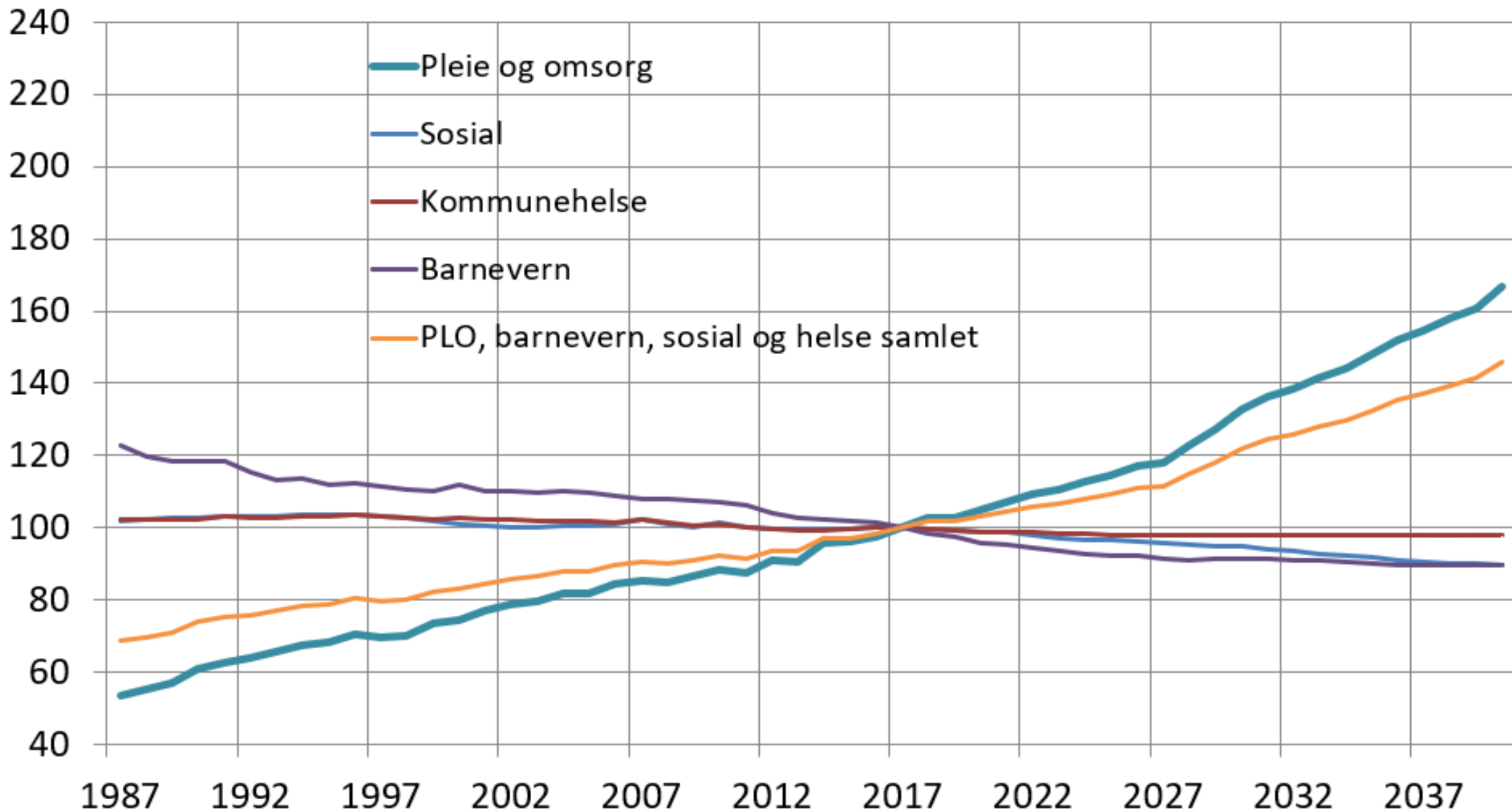
- Den demografiske utfordringen
 - Eksempel Vefsn
- Fastlegekrisen
- Rekruttering
- Nav
- Barnevern

Den demografiske utfordringen

Antall eldre i Vefsn

Beregnet behov for tjenester i Vefsn. 2017 = 100

- Anbefalingen

Vridning av tjenesten, omfordeling av ressurser

- Mål

Økonomisk bærekraftig utvikling framover

Brukere har et så høyt funksjonsnivå som mulig

Brukere får de tjenestene de trenger hjemme

Fastlegekrisen

- Fastlegeordningen ble innført i Norge i 2001
 - bærebjelke i kommunehelsetjeneste
 - rettigheter for personer som oppholder seg i kommunen, plikter for kommunen
 - økonomien i ordningen er basert på en hovedmodell som innebærer selvstendig næringsdrift (finansiering kommune – stat – pasient).
 - fastlege i avtalehjemmel har rett til å selge praksis (regulert i avtale)

- Status fastlegeordningen?
 - Flere pasientgrupper fra spesialisthelsetjenesten (Samhandlingsreformen)
 - Større og mer komplekse pasientgrupper, f.eks. eldre.
 - Flere administrative oppgaver
 - Økt arbeidsbelastning, uholdbar arbeidssituasjon - reduserer listelengde

- Ordningen er i ferd med å «rakne».
Fastlegeordningens hovedmodell gir ikke tilstrekkelige insentiver for fastlegene til å la seg rekruttere og bli i stillingene sine over tid.
- Økende rekrutterings- og stabilitetsutfordringer
- Subsidiert tilbud eller fastlønsstillinger
- Fastlege kan «blokkere» avtalehjemmel

- Nye krav til kompetanse / spesialisering i fastlegeordning og legevakt
 - bl.a. obligatorisk avtale om spesialisering før tiltredelse i stilling / avtalehjemmel som fastlege.
 - Spesialiseringen tar minst 5 år og medfører betydelige utgifter for lege og kommune
- Kommunen har ansvar for utdanningen bl.a.
 - ha tilstrekkelig antall spesialister i allmenntillegmedisin til å ivareta veiledning og bakvakt før ansettelse av fastlege / tildeling av avtalehjemmel.

Gir økende bemanningsutfordringer, særlig i mindre kommuner.

Rekruttering

- Fagstillinger
 - sykepleier / vernepleier
 - helsesykepleier
 - lærlinger / fagarbeidere
 - sosionom
 - psykolog
 - leger
- Lederstillinger

NAV

- Kutt i statlige ytelser.....kan gi betydelig økt forbruk av kommunale sosialhjelpsmidler

Eksempel: Perioden man kan motta AAP er redusert, vilkårene for mottak av ytelsen innenfor perioden er skjerpet osv..

AAP til mottakere under 25 år er redusert med 1/3. Sannsynlig at flere unge brukere vil få behov for supplerende sosialhjelp.

- Lav arbeidsledighet rekrutteringsutfordringer for enkelte arbeidsgivere

- Lavterskeltilbud til sosialhjelpsmottakere under 30 år.
- Høy andel uføretrygdede...Hvordan hindre at innbyggere blir plassert på «utsida» av arbeidslivet?
- Endrede kompetansekrav til NAV-ansatte og NAV-kontor.
Behov for større enheter og mer spesialisering.
Utviklingsarbeidet er påbegynt i TO Vefsn og TO Alstahaug.

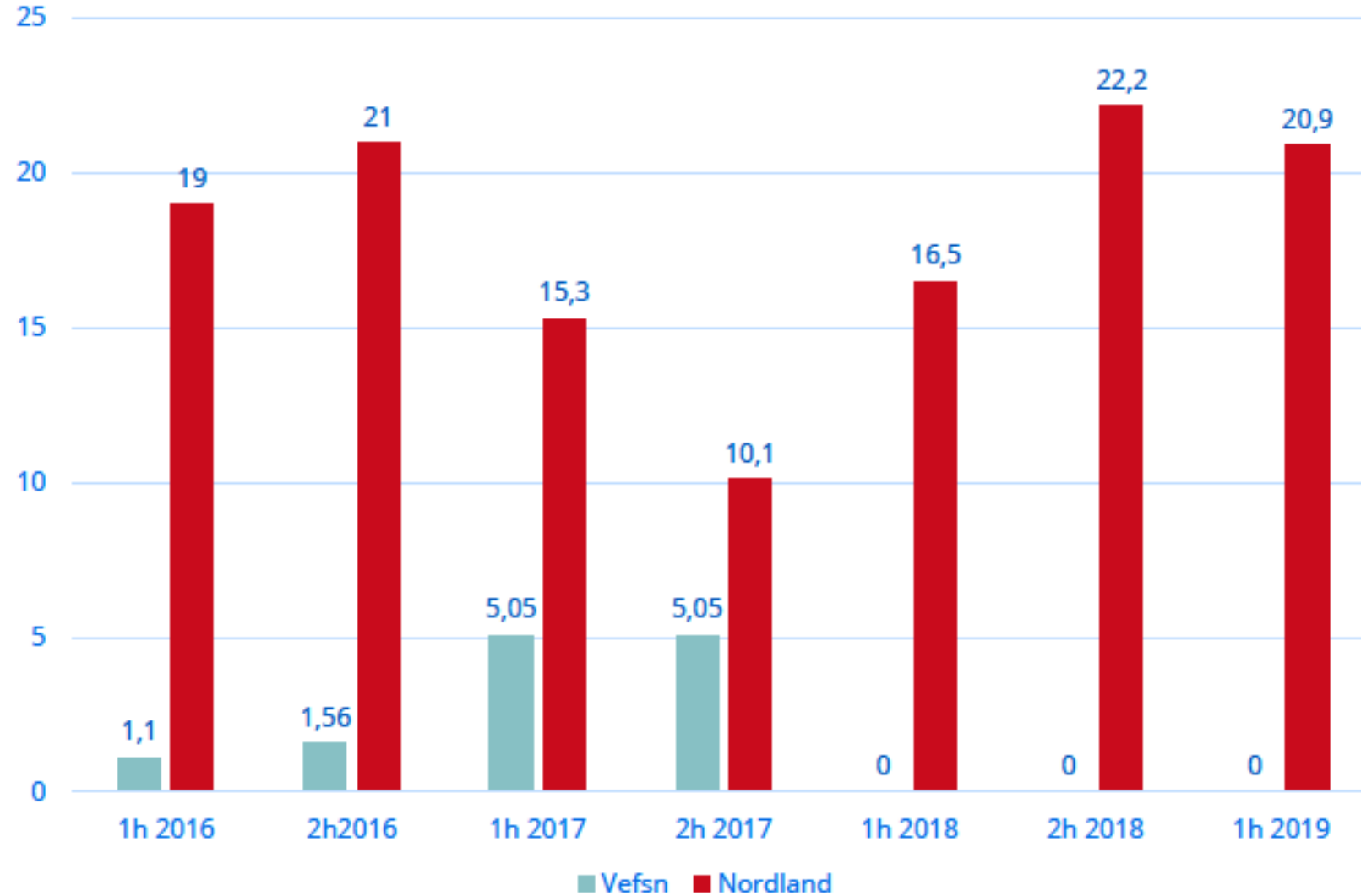
Barnevern

- Sterk regulering , utenfor kommunens handlingsrom

Eksempel Frister

- en uke til å undersøke bekymringsmeldinger
- tre måneder til å konkludere hvorvidt det er behov for å iverksette tiltak

Fristbrudd i prosent – andel fristbrudd Vefsn og Nordland

- Barnevernets undersøkelsesarbeid

- mangler nasjonal standard for hvordan en barnevernsundersøkelse skal gjennomføres.
- store forskjeller mellom kommunene i hvor mange bekymringsmeldinger barnevernet undersøker nærmere og hvor mange bekymringsmeldinger barnevernet henlegger.
Noen kommuner vil ha større utfordringer enn andre
- dokumentasjon

Barnevernreformen

- Sterkere kommunal forankring av barnevernet
- Fire hovedtema: *tidlig innsats, familiestøtte og hjelp der barnet bor, kompetanse og ledelse*
- Mer moderat oppgaveoverføring – legges til rette for ytterligere ansvarsoverføring senere.
- Barnevernreformen forventes å tre i kraft i 2022

- Hovedpunktene i de vedtatte lovendringene
 - Kommunens ansvar for veiledning av fosterhjem
 - Kommunens økonomiske ansvar ved bruk av statlige tiltak – den tidligere refusjonsordningen opphører

- Forslag til ny barnevernlov

Departementet foreslår blant annet:

- Lovfestet krav til at kommunestyret skal vedta en plan for kommunens arbeid for å forebygge omsorgssvikt og atferdsproblemer
- Foreslår også et lovfestet krav om at barneverntjenesten årlig skal utarbeide en rapport til kommunestyret

- En rettighetslov:

- Barn har en lovfestet rett til nødvendige barnevernstiltak

- Barnets rett til medvirkning. Krav til begrunnelse

- Barneverntjenesten skal alltid vurdere om noen i barnets familie eller nære nettverk kan være fosterhjem.....
og jobbe mer systematisk med å involvere familie og nettverk – f.eks. ved familieråd.